

Niet goed leesbaar? [Bekijk deze e-mail in je browser](#)

Burgerparticipatie & Democratie

Studienamiddag op 16/09/2024 & nieuw
onderzoek

Welkom!

Welkom bij de nieuwsbrief van ons onderzoeksproject 'Burgerparticipatie & Democratie' aan de Universiteit Gent!

Bedankt voor uw interesse. Via deze nieuwsbrief blijft u op de hoogte van de nieuwste inzichten, evenementen en onderzoeksresultaten. We kijken ernaar uit om onze bevindingen met u te delen!

[Meer informatie op onze website](#)

Studienamiddag lokale burgerparticipatie incl. boekvoorstelling 16/9/2024

We herinneren u graag aan onze boeiende studiedag rond lokale burgerparticipatie op maandag 16/9/2024, de eerste werkdag na de Internationale Dag van de Democratie over lokale burgerparticipatie. Deze studiedag markeert een belangrijk moment om stil te staan bij burgerparticipatie in onze steden en gemeenten en richt zich tot alle ambtenaren, lokale mandatarissen en kandidaten met focus op de inspraak van inwoners in steden en gemeenten. We organiseren de studiedag in samenwerking met de uitgever Vanden Broele. De studiedag start vanaf 12u in Hof van Liere (Antwerpen). Het programma en mogelijkheid om in te schrijven kan u [hier](#) consulteren. U kan contact opnemen met Bram Verschuere (bram.verschuere@ugent.be) voor meer informatie.

 Datum: 16 september 2024

 Locatie: Hof van Liere, Antwerpen

 Tijd: Start om 12:00 uur

beleidsactoren voor verschillende vormen van bestuur in de lokale overheid

Veel (lokale) overheden wereldwijd experimenteren met burgerparticipatie in beleidsbeslissingen. Het betrekken van burgers wordt verondersteld een antwoord te zijn op de echte of vermeende crisis van de representatieve democratie. Er is echter geen consensus over de mate waarin de belangrijkste actoren in de democratie – gekozen politici, ambtenaren en gewone burgers – participatieve beleidsbesluitvorming als legitiem beschouwen. We weten dat gekozen politici mogelijk voorzichtiger zijn dan burgers, omdat de verschuiving van representatieve naar participatieve democratie een verschuiving in besluitvormingsmacht met zich meebrengt. Maar we weten ook dat er binnen de verschillende groepen van democratische actoren geen consensus bestaat over de waarde en deugd van toegenomen burgerparticipatie: sommige politici zijn er meer voorstander van dan anderen. Een soortgelijke verdeeldheid is te zien onder ambtenaren en onder burgers.

In ons artikel in [Policy & Politics](#) onderzoeken we het bestaan van 'multi-actor clusters': groepen mensen die worden gedefinieerd door een gedeelde houding ten opzichte van burgerparticipatie, ongeacht hun formele institutionele rol in de lokale democratie. Op basis van gegevens uit een surveyonderzoek waarbij we een scenario rond de herbestemming van een voormalig schoolgebouw voorlegden aan meer dan 4000 respondenten in de Vlaamse lokale overheid (politici, ambtenaren en burgers) vinden we vijf verschillende clusters.

Twee van deze clusters – samen goed voor meer dan de helft van de respondenten – geven de voorkeur aan participatieve boven representatieve beleidsbesluitvorming. We vinden in deze twee clusters respondenten van elk type: burgers en raadsleden, maar ook ambtenaren en (in mindere mate) uitvoerende politici. Van de drie overgebleven clusters is er één met duidelijke voorstanders van representatieve besluitvorming. De andere twee clusters bestaan uit respondenten die ofwel alle vormen van politieke besluitvorming (zowel representatief als participatief) accepteren of afwijzen.

Daarnaast onderzochten we of de voorkeur voor participatieve besluitvorming wordt bepaald door de ideologische opvattingen van mensen en/of door contextuele variabelen. We vinden dat de context eigenlijk niet van belang is, in tegenstelling tot eerder onderzoek: in lokale gemeenschappen met een (vermeend) gebrek aan bestuurscapaciteit of met een (vermeend) lage democratische kwaliteit – waarvoor meer burgerparticipatie zou kunnen worden beschouwd als een oplossing – zijn politici, ambtenaren en burgers niet significant meer voorstander van participatieve besluitvorming in vergelijking met lokale gemeenschappen met hogere niveaus van bestuurscapaciteit en/of

autoritarisme (anti-elite en bereid om het machtsstatus quo te doorbreken) en lage scores op sociale dominantieoriëntatie (bereid om de verschillen in status tussen verschillende sociale groepen te verkleinen en voor intergroepsgelijkheid te pleiten) hebben de neiging om participatieve boven representatieve besluitvorming te verkiezen.

Ons onderzoek vereist dus een complexere en meer gecontextualiseerde kijk op wat burgerparticipatie betekent, op verschillende manieren, voorbij de vaak veronderstelde dichotomie tussen representatieve en participatieve democratie:

- Een meerderheid van de respondenten is positief over participatieve beleidsvorming en verkiest deze vorm boven representatieve beleidsvorming.
- Deze voorkeur voor participatieve beleidsvorming is niet noodzakelijk gerelateerd aan de formele rol van actoren in de democratie. We zien een aanwezigheid van burgers, maar ook van politici en ambtenaren in de clusters die participatie boven representatie verkiezen.
- Er lijkt ook een beeld te ontstaan van toenemende polarisatie over de legitimiteit van de traditionele representatieve vorm van beleidsbesluitvorming. Een aanzienlijk deel van de respondenten geeft de voorkeur aan representatieve democratie boven participatieve democratie. Voor sommigen verkeert de representatieve democratie dus nog in goede gezondheid, voor anderen lijdt ze aan malaise.
- De context waarin democratische actoren werken of leven, voorspelt nauwelijks hun voorkeur voor beleidsbesluitvormingsmodi. Deze bevinding weerlegt de aanname dat burgerparticipatie wordt gezien als een manier om een (vermeend groter) democratisch tekort of een zwakkere bestuurskracht van lokale overheden te compenseren.
- Er is een verband tussen de ideologie van democratische actoren en hun voorkeur voor participatieve besluitvorming. Dit kan een indicatie zijn voor een 'waarde-positie'-these: ideologische en normatieve opvattingen zijn een goede voorspeller voor de vraag of mensen burgerparticipatie als een (meer) legitieme manier beschouwen om beleidsbeslissingen te nemen.

Vanuit het perspectief van de praktijk moet men er zich van bewust zijn dat er enerzijds een potentieel bestaat om burgers, politici en ambtenaren op één lijn te brengen wat betreft verhoogde burgerparticipatie in beleidsbesluitvorming. Anderzijds moet men voorzichtig zijn met het framen of adverteren van burgerparticipatie als een algemene oplossing voor een afgenomen democratische legitimiteit of een gebrek aan bestuurscapaciteit. Immers, de mate waarin burgers, ambtenaren en politici democratische innovatie via participatieve besluitvorming als legitiem beschouwen, wordt ook bepaald door

burgerparticipatie. Voor hen kan de legitimiteit van de besluitvorming alleen toenemen als burgerparticipatie duidelijk wordt gepositioneerd in het grotere geheel van de representatieve democratie.

Neem ook eens een kijkje op onze website (<http://participatievedemocratie.be>) om kennis te maken met ons volledige team, want het overkoepelende onderzoek is het werk van 10 onderzoekers uit verschillende vakgroepen aan de Universiteit Gent.

[Inschrijven studienamiddag](#)

GASPAR |

SOCIALE PSYCHOLOGIE

VAKGROEP BESTUURSKUNDE EN PUBLIEK MANAGEMENT

Copyright © 2024 Universiteit Gent, All rights reserved.

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

